

Jaarverslag 2020

Positie en taak Molenstichting Noord-Brabant

De Molenstichting Noord-Brabant zet zich in voor de ongeveer 130 molens die nog herkenbaar in het Brabantse land staan. Doel is het bevorderen van het behoud van molens en restanten van molens in Noord-Brabant. De stichting wil dit doel bereiken door:

- het stimuleren van de culturele en educatieve waarde van molens in Noord-Brabant;
- het behouden van streekeigen eigenschappen en taalgebruik met betrekking tot molens;
- het behoud en herstel van een passende molenomgeving;
- het beïnvloeden van het algemeen molenbeleid van alle overheidsniveaus (gemeentelijk, provinciaal en landelijk);
- het fungeren als "contactpersoon" tussen individu (molenaar) en/of lokale molenorganisaties enerzijds en overheid anderzijds;
- het verlenen van medewerking aan provinciale activiteiten en/of evenementen op het gebied van molens;
- het inventariseren van molens en restanten van molens.

Bestuur

Dit jaar hebben wij afscheid genomen van twee bestuursleden (dhr. Naterop en dhr. Van de Vondervoort). De vrijkomende posities in het bestuur zijn direct ingevuld met de komst van mevr. Eugster en mevr. Keijzers. De heer Pommer neemt vanaf 1 januari 2021 als waarnemend voorzitter het stokje voor één jaar over van de heer Naterop. Het jaar 2021 zal de heer Pommer gebruiken om de nieuwe voorzitter per 1 januari 2022, mevrouw Eugster, in te werken.

Uitvoering 2020

In het kader van de zichtbaarheid en communicatie zijn er diverse acties ondernomen. Voor de **website** hebben we in 2020 een nieuwe webmaster (mevr. Wessels) verwelkomd en afscheid genomen van de vorige webmaster (dhr. Verbeek). De eerste tijd heeft ze zich bezig gehouden met het updaten en herschikken van de onderwerpen op de website zodat de site weer actueel is. Daarnaast zijn er een aantal grote projecten op de website geplaatst (windmolenbiotop en watermolenlandschappen). Daarnaast heeft de webmaster ook een Facebook pagina aangemaakt, zodat nieuwtjes in Brabant snel gecommuniceerd kunnen worden.

In het jaar 2020 is er één **nieuwsbrief** uitgebracht voor al onze relaties met gerichte informatie naar alle geledingen, waaronder de gemeenten. Normaliter brengt de Molenstichting twee keer per jaar een nieuwsbrief uit, maar door corona was er minder te melden en is gekozen voor één nieuwsbrief in 2020.

De **molenontmoetingsavond** was dit jaar in Vinkel, in Zaal Den Driehoek. Voorafgaande aan deze avond was er een kleine bijeenkomst in de onlangs geopende molen de Zwaan te Vinkel en gelegenheid voor geïnteresseerden om de molen te bekijken. Tijdens deze bijeenkomst hebben we afscheid genomen van bestuurslid de heer Bastiaan Snoek en secretaris de heer Andre van Vleuten. Het secretarisschap wordt overgenomen door de heer

Mark van Schadewijk. Ook mevrouw Hollman heeft afscheid genomen als lid van de adviesraad en de her Sven Verbeek heeft het webmasterschap overgedragen.

De Molenontmoetingsavond was een zeer boeiende avond waarbij het rapport “Windmolenbiotoop onderzoek Noord-Brabant 2019-2020” werd gepresenteerd door Leo Endedijk en Jorinde Pijnaken-Vroeijenstijn van De Hollandsche Molen.

Riet Meijer heeft ons meegenomen in de wereld van de watermolens. Zeer gedreven heeft ze verteld over de reeds afgeronde projecten en de op stapel staande projecten waarbij met diverse partijen wordt samengewerkt.

Voorzitter Jan van der Lee van de vrijwilligers stichting De Vinkelse Molen heeft in een presentatie de totstandkoming van de molen van Vinkel toegelicht. Het is een mega project geweest en kon alleen succesvol zijn door het enorme draagvlak vanuit de gemeenschap en ver daar buiten.

Watermolens

Vorig jaar is de ‘Pilot Watermolenlandschappen in Het Groene Woud. Nieuwe kansen voor Watermolens’ afgerond. De betrokken partners, provincie, Waterschap de Dommel, gemeentes, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed waren enthousiast en ondersteunden het idee van de Molenstichting om daadwerkelijk iets te doen met de resultaten van het onderzoek.

Door Molenstichting Noord-Brabant, Waterschap de Dommel, de provincie en verschillende gebiedspartijen is onderzocht of de historische watermolenlandschappen – inclusief de landschappelijke resten van verdwenen watermolens – ingezet kunnen worden om een structurele koppeling te leggen tussen het watermolenlandschap als karakteristiek erfgoed en huidige en toekomstige wateropgaven en de natuur- en landschapsbescherming in beleid en planvorming. Het zichtbaar en herkenbaar maken van de watermolenlandschappen is onderdeel van het project.

Het ministerie van OCW heeft in oktober 2020 bekend gemaakt dat het een subsidie toekent aan het Brabantse project ‘Watermolenlandschappen voor klimaatadaptatie’. Drie historische molens en omliggende gebieden in het beekdal van de Dommel gaan verdroging tegen en voeren water af bij van piekoverlast. De Brabantse watermolenlandschappen is een gezamenlijk initiatief van Molenstichting Noord-Brabant, provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel en Het Groene Woud.

De Erfgoed Deal is een rijkssubsidie waarmee erfgoed een plek krijgen binnen grote maatschappelijke opgaven zoals de klimaatverandering, de energietransitie of de stedelijke groei en krimp. Naast het Rijk dragen ook andere organisaties zoals de provincie en het Waterschap bij aan het project watermolenlandschappen.

Windmolens

In 2020 is het onderzoek opgeleverd hoe het met de molenbiotopen is gesteld en wat er gedaan kan worden om deze beter te beschermen. In het bijzonder is gekeken naar hoe de molens zijn opgenomen en geborgd in bestemmingsplannen. Het rapport met de resultaten van het onderzoek is middels een tweetal brieven verspreid aan de colleges van alle molengemeenten. In de brieven wordt aan de verantwoordelijk portefeuillehouder gevraagd om het gesprek met het bestuur van de Molenstichting aan te gaan. Doel om samen de handschoen op te pakken om te zorgen dat de molens en hun leefomgeving nog beter beschermd kunnen worden voor de toekomst. De aanstaande Omgevingswet met als instrument het Omgevingsplan is bij uitstek de mogelijkheid om de molenbiotoop juridisch vast te leggen.

Onder het bestuur is een verdeling gemaakt voor het benaderen van de gemeenten voor het maken van een afspraak. Door de coronabeperkingen zijn deze gesprekken uitgesteld naar 2021.

Adviesraad

Het bestuur laat zich adviseren door een daartoe ingestelde deskundige adviesraad. Deze vergadert viermaal per jaar en brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur. Ook wordt de Adviesraad vanwege haar grote inhoudelijke kennis ingeschakeld voor de beantwoording van vragen, die ons van diverse zijden worden toegezonden. Met betrekking tot de molenbiotopen hebben wij veel te danken aan de grote inspanningen van de leden van de Adviesraad.

Molenconsulente

Mevrouw Marloes van de Hei heeft ook in 2020 de Molenstichting als molenconsulente ondersteunt. Zij is voor gemiddeld één dagdeel per week beschikbaar voor ondersteuning en advisering. Hiervan is regelmatig gebruik gemaakt.

Verwerving inkomsten

In 2020 zijn naar alle molengemeenten een factuur gestuurd voor het beschikbaar stellen van een jaarlijkse bijdrage van € 250,- aan de Molenstichting. Gelukkig wordt het belang van onze stichting ingezien en worden wij op deze wijze gesteund.

Deze middelen volstaan niet voor grotere projecten als restauratie van molens of projecten als die voor de molenbiotoop. Daartoe zoekt de Molenstichting de financiële steun bij de provincie, De Hollandsche Molen, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de direct betrokken gemeenten.